

SKAŻENIA, PROMIENIOTWÓRCZE

Wypadki radiologiczne mogą zdarzyć się wszędzie tam, gdzie materiały radioaktywne są używane, składowane lub transportowane

Materiały radioaktywne są niebezpieczne z powodu szkodliwego oddziaływania promieniowania jonizującego na komórki ciała. Czynniki, które minimalizują oddziaływanie promieniowania na ciało to:

- odległość;
- osłona;
- czas.

W przypadku zagrożenia radiacyjnego:

- **Miej przygotowane następujące rzeczy:**
  - ◆ latarkę i zapasowe baterie;
  - ◆ przenośne radio na baterie i zapasowe baterie;
  - ◆ apteczkę i podręcznik pierwszej pomocy;
  - ◆ zapas żywności i wody;
  - ◆ zapas worków do przechowywania żywności;
  - ◆ otwieracz do konserw;
  - ◆ solidne obuwie.
- **Bądź przygotowany do ewakuacji lub schronienia się w swoim domu;**
- **Opracuj plan porozumiewania się ze sobą członków rodziny;**
- **Przygotuj na wypadek rozdzielenia podczas zagrożenia plan oraz sposoby powrotu do domu członków rodziny;**
- **Poproś krewnych lub znajomych zamieszkałych w innych miejscowościach, aby służyli jako punkt kontaktowy dla Twojej rodziny;**
- **Upewnij się, czy wszyscy członkowie Twojej rodziny znają nazwiska, adresy i numery telefonów odpowiednich osób;**
- **Jeśli prowadzisz samodzielne gospodarstwo rolne, zastanów się nad zabezpieczeniem paszy dla zwierząt hodowlanych, ujęć wody pitnej oraz pomieszczeń dla nich.**

W przypadku incydentu radiacyjnego:

Zachowaj spokój:

- nie każdy wypadek związany z uwolnieniem się substancji promieniotwórczej jest dla Ciebie niebezpieczny;
- wypadek może dotyczyć tylko terenu zakładu (elektrowni atomowej) i może nie powodować żadnych zagrożeń zewnętrznych;
- uważnie i stale słuchaj radia, oglądaj telewizję krajową lub lokalną. Komunikaty określą charakter wypadku, stopień zagrożenia oraz jego zasięg i szybkość rozprzestrzeniania się. Wykonaj podane zalecenia;
- gdy powracasz do miejsca schronienia z zewnątrz, weź prysznic, zmień buty i odzież, schowaj rzeczy noszone na zewnątrz do plastikowej torby i szczelnie ją zamknij.

Jeśli otrzymasz polecenie ewakuacji, wykonaj je niezwłocznie, według zaleceń władz (służb ratowniczych):

- nasłuchuj w radiu i telewizji komunikatów o drogach ewakuacji, tymczasowych schronach i sposobach postępowania;
- zabierz przygotowane na wypadek ewakuacji rzeczy.

Pamiętaj o swoich sąsiadach, którzy mogą potrzebować pomocy w sprawowaniu opieki nad małymi dziećmi, osobami starszymi lub niepełnosprawnymi.

W razie zaniechania ewakuacji pozostań w domu:

- zabezpiecz i pozamykaj okna i drzwi, wyłącz klimatyzację, wentylację, ogrzewanie nawiewowe itp.;
- miej przy sobie cały czas włączone radio na baterie;
- zamknij (uszczelnij) zasuwy piecowe i kominowe;
- udaj się do pomieszczeń poniżej powierzchni gruntu;
- pozostań wewnątrz pomieszczeń do czasu aż władze (służby ratownicze) ogłoszą, że jest już bezpiecznie;
- jeśli musisz wyjść na zewnątrz, zakryj usta i nos mokrym ręcznikiem.
- bądź przygotowany do ewakuacji lub schronienia się na dłuższy czas w swoim domu;
- ukryj inwentarz i nakarm go przechowaną w zamknięciu paszą.
- nie używaj telefonu, jeśli nie jest to konieczne. Linie telefoniczne są

niezbędne do prowadzenia akcji ratowniczej;

- przechowuj żywność w szczelnych pojemnikach lub lodówce:
  - niezabezpieczoną żywność przed schowaniem dokładnie oplucz;
  - zrezygnuj ze spożywania owoców, warzyw i wody z niepewnych źródeł.
- postępuj zgodnie z zaleceniami wydanymi przez władze (służby ratownicze) do czasu odwołania zagrożenia skażeniem promieniotwórczym.

Po odwołaniu zagrożenia radiacyjnego:

- opuść ukrycie i w razie najmniejszych podejrzeń o skażeniu poddaj siebie i rodzinę zabiegom sanitarnym;
- unikaj spożywania żywności z ogrodu oraz mleka od krów i kóz, dopóki nie zostaną zbadane przez lokalny urząd sanitarny;
- w przypadku zarządzenia ewakuacji zabierz ze sobą najcenniejsze rzeczy, odzież, dokumenty i produkty żywnościowe. Zabezpiecz mieszkanie przed grabieżą.